

Fundación "la Caixa"

La Fundació "la Caixa" edita un nou volum de la seva col·lecció d'Estudis
Socials

La inserció laboral de les persones amb discapacitats

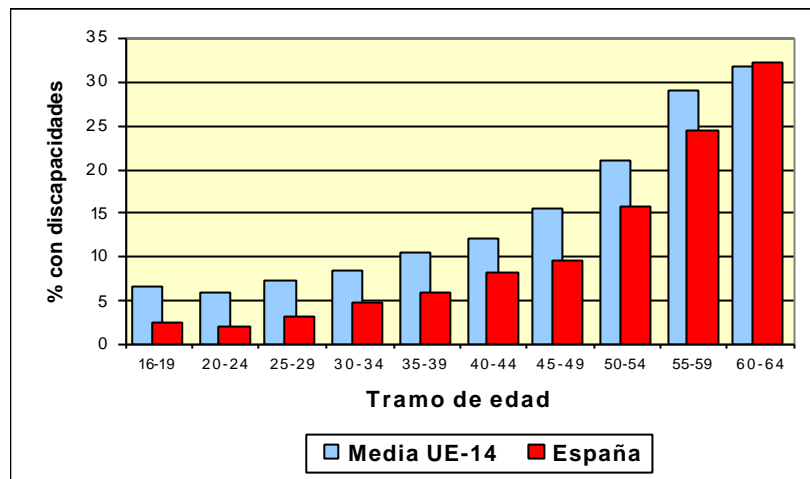
El nombre de persones que tenen alguna mena de discapacitat a Espanya puja a 3,5 milions. La integració social d'aquestes persones és una problemàtica latent en el context actual de la nostra societat i, tot i que els últims anys s'ha avançat en el disseny de polítiques d'inserció, la "normalització" encara és molt lluny. Amb la publicació d'aquest volum, la Fundació "la Caixa", que compta amb diversos programes socials i educatius relacionats amb la discapacitat, vol contribuir a fomentar la reflexió i la sensibilitat cap a la problemàtica de la inserció laboral de les persones discapacitades.

La inserció laboral de les persones amb discapacitats. Col·lectiu Ioé (Carlos Pereda, Miguel Ángel de Prada i Walter Actis). Col·lecció d'Estudis Socials de la Fundació "la Caixa" (núm. 14)

- Importància social del col·lectiu a Espanya: segons l'enquesta de l'INE, a Espanya hi ha 3,5 milions de persones amb discapacitats (9 % de la població). Aquesta problemàtica afecta una de cada tres famílies i el col·lectiu dels discapacitats és un dels principals als quals s'adreça la política social.
- Diferències amb Europa: segons el Panell de Llars d'EUROSTAT, Espanya és el tercer país amb una proporció més baixa de persones amb discapacitats, després d'Itàlia i Grècia, però el nombre s'incrementa amb l'edat a un ritme molt més accelerat que la mitjana europea (vegeu el gràfic 1). La causa és que a Espanya les condicions de vida i de feina són més nocives per a la salut i produeixen més accidents greus que a la resta de la Unió Europea. Efectivament, Espanya és, d'una banda, un dels països

europaus amb més sinistralitat laboral, més accidents de trànsit i més fumadors, i de l'altra, un dels que menys gasta en salut per habitant.

Gràfic 1
PERSONES AMB DISCAPACITATS PER TRAMS D'EDAT
A ESPANYA I A LA MITJANA DE LA UNIÓ EUROPEA

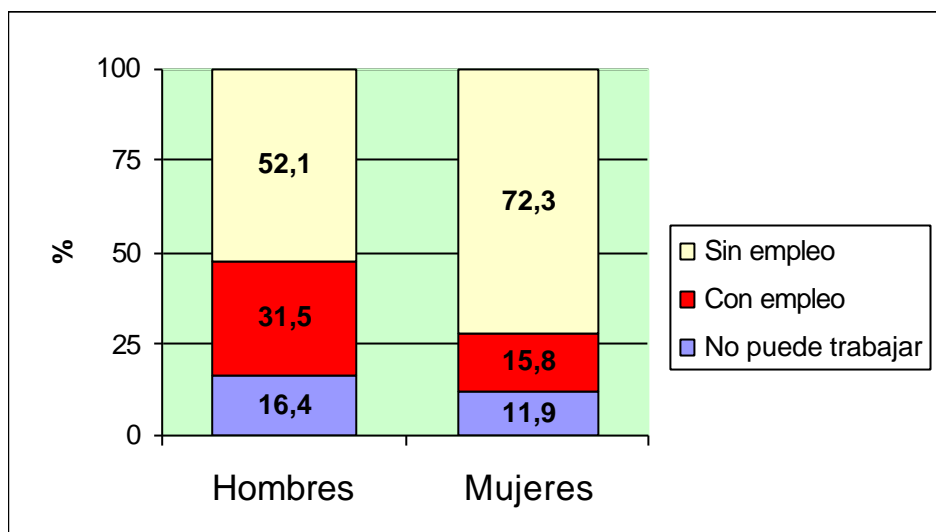

[% amb discapacitats / Tram d'edats / Mitjana UE-14 / Espanya]

Font: elaboració pròpia a partir de dades d'EUROSTAT (Panell de Llars)

- **Edat i sexe:** les discapacitats augmenten amb l'edat (una tercera part dels ancians en pateix alguna) i a partir dels 50 anys afecten molt més les dones que els homes. La causa és que les dones viuen més anys i contrauen més malalties discapacitants que els homes.
- **Discapacitat i pobresa:** en les famílies amb ingressos baixos es produeixen discapacitats en una proporció tres vegades superior que en les famílies amb més poder adquisitiu. La causa és que les famílies pobres viuen en unes condicions ambientals menys saludables i els seus membres estan exposats a un risc més gran de contraure malalties i patir accidents, alhora que poden dedicar menys recursos a la prevenció i/o rehabilitació.
- **Ocupació:** Espanya té la taxa d'ocupació més baixa de les persones amb discapacitat de la Unió Europea i, amb Itàlia, és el país que més discrimina les dones en l'accés a l'ocupació. Només el 31,5 % dels homes i el 15,8 % de les dones en edat laboral tenen una feina remunerada. Si descomptem les persones que estan "incapacitades per treballar", la proporció de desocupats és del 52 % entre els homes i del 72 % entre les dones (gràfic 2).

Gràfic 2
 RELACIÓ ENTRE LA FEINA REMUNERADA
 DELS HOMES I LES DONES AMB DISCAPACITATS
 EN EDAT LABORAL (16-64 anys)

[Homes / Dones / Sense feina / Amb feina / No pot treballar]

Font: elaboració pròpia a partir de l'Enquesta sobre Discapacitats i Deficiències, 1999

- **Feines més freqüents:** en comparació amb la resta dels treballadors, les persones amb discapacitats que tenen feina estan més presents en ocupacions poc qualificades (obrers no especialitzats, serveis personals, hostaleria i comerç) i menys en aquelles que exigeixen més qualificació (directius, professionals i obrers qualificats). Una de cada tres dones i un de cada cinc homes té un contracte de treball temporal.
- **Causas de l'atur:** a més de la situació general de desocupació que afecta més greument els joves, les dones, les persones sense estudis i les que viuen en regions com Andalusia i Extremadura, el 27 % destaca com a causa principal de l'atur la discriminació i l'estigma de què són objecte precisament per "ser discapacitats".
- **Associacionisme:** tot i que hi ha moltes associacions pròpies del col·lectiu, només hi està afiliat el 7,5 % de la població amb discapacitats. Aquesta proporció és més freqüent entre els homes que entre les dones, i entre els joves que entre els adults, a més, és molt més alta entre les persones que tenen certificat de minusvalidesa (17 %) que entre aquelles que no en tenen (2 %).

La Fundació “la Caixa” i el seu programa de discapacitat

La tasca de la Fundació “la Caixa” a favor de les persones amb discapacitats es remunta als orígens de l’Obra Social de “la Caixa” que, al començament del segle passat, va posar en marxa iniciatives com ara l’Institut Català per a Cecs o l’Institut Educatiu per a Sordmudes i Cegues.

Actualment la Fundació organitza dues convocatòries d’ajuts per a entitats espanyoles sense ànim de lucre que treballen en projectes d’atenció social a disminuïts psíquics i malalts mentals, i per a la integració laboral de disminuïts físics, psíquics, sensorials i mentals. Des del 2001, l’any en què es va crear la primera convocatòria (Ajuts a Projectes per a Discapacitats Psíquics), la Fundació ha col·laborat amb 668 iniciatives que es van presentar a les dues convocatòries.

El programa “Amics capaços”, una activitat del web de la Fundació “la Caixa” Educàlia, té com a objectiu que els nens i les nenes s’apropin a la realitat que viuen altres nens que pateixen alguna discapacitat.

Finalment, cal destacar una iniciativa de voluntariat social que es duu a terme a les aules d’informàtica dels centres de gent gran de la Fundació “la Caixa”, propis i en conveni amb les diverses administracions públiques. En aquest cas, les persones grans imparteixen tallers d’informàtica a joves discapacitats.

Si voleu més informació (premsa):

Berta Jardí. Departament de Comunicació de la Fundació “la Caixa”

Tel.: 93 404 61 31

Edició electrònica disponible a Internet: www.estudios.lacaixa.es